

Bildande av naturreservatet Helgedomen i Lindesbergs kommun.

BESLUT

Det område som utgöres av del av fastigheten Sundsboda 1:1 och som framgår av bifogade utdrag ur fastighetskartan skall av skäl, som närmare anges i detta beslut, särskilt skyddas och vårdas på grund av dess betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (SFS 1974: 1025) området som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att för kännedomen om landets natur i väsentligen orört skick bevara ett mosaiklandskap med myr och naturskog med lång kontinuitet.

Reservatet är avsett att utgöra ett område för tillflykt och möjlighet till spridning av arter som trängts tillbaka av det moderna skogsbruket.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anordna upplag
3. anlägga väg, stig eller parkeringsplats
4. dra fram mark- eller luftledning
5. uppföra byggnad eller annan anläggning
6. utföra avverkning eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplanter, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällen eller andra döda träd eller träddelar
7. uppföra jakttorn, utföra siktröjningar, uttransportera fällt vilt med motorfordon eller att stödutfodra vilt

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT

Datum
1996-05-29

Vår beteckning
231-02047-96
Dos nr
231-02047-96

Utan länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet att

1. rensa diken

Föreskrifter nedan under punkt C, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på markytan
2. störa djurlivet
3. plocka blommor, lavar och vedlevande svampar eller på annat sätt genom plockning eller uppgrävning skada växtligheten
4. utföra ristningar på torrträd eller bark eller skada lågor
5. göra upp eld
6. tälta
7. framföra motordrivet fordon eller cykla
8. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
9. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår

Utan länsstyrelsens tillstånd är det vidare förbjudet att

1. bedriva insamling av insekter och andra evertetrater

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att låta vegetationen få utvecklas fritt mot urskog och myrarnas naturstadier. Risker för slitage och annan skada på naturen skall minskas genom åtgärder som vägleder besökare inom området. Fornminnet Ramsberg 5a (milsten) skall vårdas enligt antikvarisk tradition.

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT
Datum
1996-05-29

Vår beteckning
231-02047-96
Dos nr
231-02047-96

2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 1996.05.29.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).
4. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen.
5. Vid den praktiska förvaltningen skall, i frågor som inte regleras i skötselplan eller annars är av rutinkaraktär, samråd ske med länsstyrelsen samt med AssiDomän, Örebro Skogsförvaltning i den mån denna inte redan är engagerad i reservatsförvaltningen.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Efter samråd mellan AssiDomän AB, länsstyrelsen i Örebro län och Statens Naturvårdsverk har en central överenskommelse träffats om bildande av naturreservat av ett större antal av det forna domänverket som domänreservat internfredade områden. I denna överenskommelse ingår att det den 19 augusti 1937 som domänreservat fredade "urskogsbeståndet vid Stenkärnsbron" skall ombildas till naturreservat.

Inom länsstyrelsen har under våren 1996 upprättats förslag till skötselplan och föreskrifter för det föreslagna reservatet. Förslagen har remissbehandlats under våren 1996 och med smärre förändringar tillstyrkts.

Beskrivning av området

Naturreservatet Helgedomen upptar en areal av 26 ha varav 16 utgörs av myrmarker och 10 av fastmarksskog. Det genomkorsas i nordsydlig riktning av landsvägen Ramsberg - Fellingsbro. Fastmarken är av torr till skarp bärristyp. Skogen har i det vägnära området städats från torra träd och vindfällen medan det sydligaste partiet fått utvecklas fritt. Tallarna är åldriga och upp till 350 år gamla. Mossarna är i huvudsak av skvattram-tallmossetyp. På vägens östra sida, i reservatets södra del, står en gjuten milsten från år 1766 (forminne Ramsberg 5a).

Området är sedan 1937 skyddat som domänreservat.

Reservatets benämning: Naturreservatet Helgedomen.

Reservatets omfattning: Reservatet omfattar ej genomkorsande landsväg Ramsberg - Fellingsbro, från det ena dikets ytterkant till det andra dikets ytterkant.

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT

Datum
1996-05-29

Vår beteckning
231-02047-96
Dos nr
231-02047-96

Kommun: Lindesberg

Församling: Ramsberg

Fastighet: Del av fastigheten Sundsboda 1:1

Areal: 26 ha

Markägare: Assi Domän AB

Lägesbeskrivning: 10 km S Ramsberg och 50 km NNO Örebro, inom ekonomiska kartbladet 115 35 (Morskoga). Reservatet har tyngdpunktskoordinaterna X= 6616300 Y= 1475400

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

MOTIV FÖR BESLUTET

Helgedomen utgör det enda större område inom det forna Grönbo revirs mer än 16000 ha skogsmark som fortfarande äger urskogskaraktär. Genom sin långa skogliga kontinuitet kan området erbjuda betingelser som ger överlevnadsmöjligheter för den del av vår skogsflora och -fauna som är i behov av dessa numera i våra trakter ytterligt sällsynta miljöer.

Naturvärdena i nu aktuellt område är sådana att de kräver ett omfattande skydd för att bevaras. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat eller nationalpark. Området har inte den storlek eller egenskaper i övrigt att bildandet av nationalpark ansetts motiverat, varför området bör avsättas som naturreservat.

Det är av stor betydelse att direkt mänsklig påverkan på reservatområdet minimeras, varför inskränkningar i allemansrätt och skogsbruk är nödvändiga.

Detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT

Datum
1996-05-29

Vår beteckning
231-02047-96
Dos nr
231-02047-96

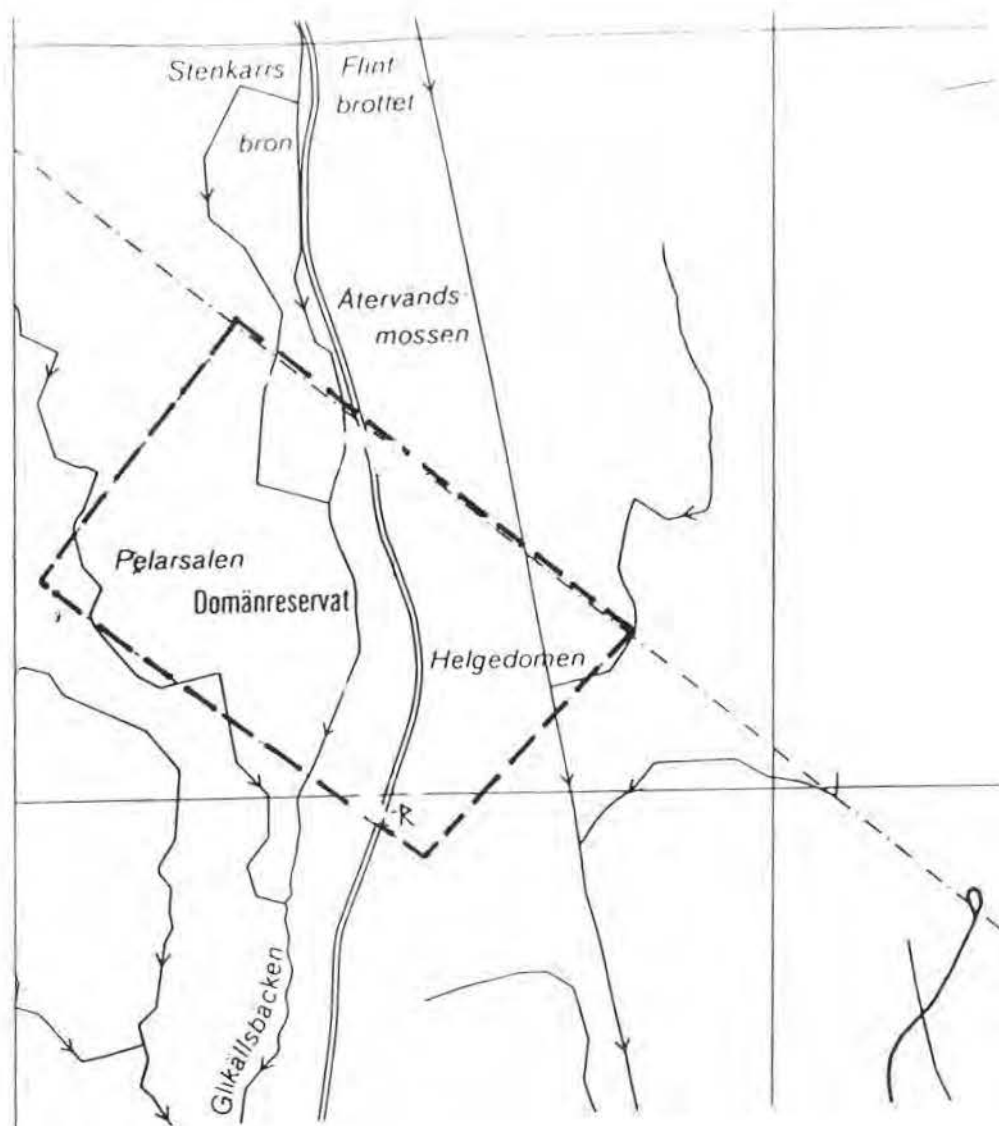
I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit avdelningsdirektör Per Olov Föhr beslutande, länsantikvarie Olle Lindqvist, länsassessor Magnus Enhörning samt Sture Marklund, föredragande.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Per Olov Föhr'.

Per Olov Föhr

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Sture Marklund'.

Sture Marklund

Hör till länsstyrelsens beslut 1996.05.29

Dnr 231-02047-96

Utdrag ur ek karta 115 35

Karta över **Naturreservatet Helgedomen**

Lindesbergs kommun Skala 1:10 000

--- Reservatavgränsning

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

BESLUT

Datum

1996-05-29

Vår beteckning

231-02047-96

Dokument nr

231-02047-96

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Sändlista har ej scannats

1996-05-20

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HELGEDOMEN.

Planen är upprättad inom länsstyrelsen i mars 1996 och senast reviderad i maj 1996.

Skötselplanen omfattar:

Allmän beskrivning

1. Administrativa data
2. Grund för beslut samt föreskrifter
3. Översiktlig beskrivning av bef förhållanden

Plandel

1. Allmän målsättning
2. Disp och skötsel av mark och vatten
3. Anordningar för rekreation och friluftsliv
4. Tillsyn
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen
6. Karta i skala 1:10 000

ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturresevat
Objektnummer	18 02 059
Beslutsdatum	1996-
Kommun	Lindesberg
Registerområde	Ramsberg
Läge	Tio km S Ramsberg
Area	26 ha
Markägare	AssiDomän AB
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

2. GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

2.1 Grunden för beslutet

Helgedomen utgör ett mosaikartat myr- och skogsområde som i liten utsträckning är påverkat av skogliga skötselåtgärder. Området utgör en representativ del av Bergslagens karga skogs- och myrlandskap och uppvisar en för trakterna ovanligt lång skoglig kontinuitet med förekomst av tallar av upp till 350 års ålder. Området är värdefullt för den flora och fauna som kräver lång skoglig kontinuitet och som starkt trängts tillbaka av det moderna skogsbruket.

Syftet med reservatbildningen är att för kännedomen om landets natur bevara en representativ del av Bergslagen där skog och myrar får utvecklas fritt. Syftet är också att klara en skötsel av området som bibehåller områdets karaktär och samtidigt gör det tillgängligt för allmänheten.

2.2 Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden.
2. anordna upplag
3. anlägga väg, stig eller parkeringsplats

4. dra fram mark- eller luftledning
5. uppföra byggnad eller annan anläggning
6. utföra avverkning eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplanter, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällen eller andra döda träd eller träddelar.
7. uppföra jakttorn, utföra siktröjningar, uttransportera fällt vilt med motorfordon eller att stödutfodra vilt

Utan länsstyrelsens tillstånd skall det vidare vara förbjudet att

1. rensa diken

Föreskrifter nedan under punkt C, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på markytan
2. störa djurlivet
3. plocka blommor, lavar eller vedlevande svampar eller på annat sätt genom plockning eller uppgrävning skada växtligheten
4. utföra ristningar på torrträd eller bark eller skada lågor
5. göra upp eld
6. tälta
7. framföra motordrivet fordon eller cykla
8. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
9. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår

Utan länsstyrelsens tillstånd skall det vidare vara förbjudet att

1. bedriva insamling av insekter eller andra evertebrater

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att låta vegetationen få utvecklas fritt mot urskog och myrarnas naturstadier. Risker för slitage eller annan skada på naturen skall minskas genom åtgärder som vägleder besökare inom området. Formninet Ramsberg 5a (milsten) skall vårdas enligt antikvarisk tradition.

2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 1996.05.20.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).
4. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen
5. Vid den praktiska förvaltningen skall, i frågor som inte regleras i skötselplan eller annars är av rutinkaraktär, samråd ske med länsstyrelsen samt med AssiDomän, Örebro skogsförvaltning i den mån denna inte redan är engagerad i reservatförvaltningen..

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Reservatet utgörs av ett mosaiklandskap bestående av åldrig barrskog, på genomsläppliga marker med lavar och bärris, och av myrar huvudsakligen av tallskvattrammosstyp.

Skogen inom centrala delen av området är av unik ålder för trakten och de äldsta tallarna når en ålder av 350 år. Bestånden är olikåldiga men får sin karaktär av de dominerande gammeltallarna. Längs den från norr till söder övertvärande landsvägen har städning skett i form av borttagande av torrträd och vindfällen. I det sydvästligaste skogspartiet har beståndet mer utpräglad urskogskaraktär.

Området är sedan 1937 skyddat som domänreservat.

3.2 Tillgänglighet

Området nås från landsvägen Ramsberg - Fellingsbro som från norr till söder genomkorsar reservatet. Parkering kan ske i anslutning till vägen.

PLANDEL

1. ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Vegetationen inom området skall tillåtas utvecklas fritt mot naturstadier. Skötseln skall inskränkas till att hålla genomgående stigar samt fornminnets närområde fria från vindfällen och inträngande vegetation.

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Allmän målsättning för mark och vegetationsvård

Målsättningen med områdets skötsel är att begränsa slitage och andra skador på naturen genom att underhålla ett stigsystem i området samt att vårda fornminnet enligt antikvarisk tradition.

2.2 Hävd av området

Området skall tillåtas utvecklas fritt mot naturstadier. Stigar röjes vid behov. Vindfällerna skall lämnas i området men få kapas eller flyttas i den utsträckning som behövs för att hålla stigarna framkomliga och för att hålla öppet kring milstenen. Ev uppkommande sly invid milstenen skall också borttagas..

2.3 Jakt

Jakt förutsättes kunna fortgå som tidigare då inga av de skyddsmotiv som finns påverkas av beskattning av det jaktbara viltet. Anläggande av jakttorn, viltutfodring, röjning av siktgator eller utforsling av vilt med motorfordon får dock ej ske.

3. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Reservatet ligger ca tio km söder om Ramsberg. Området kan nås från landsvägen Ramsberg - Fellingsbro.

Upplysningstavlor och reservatmarkeringar skall finnas enligt markering på bifogad karta.

Markerad stigslinga skall upprättas i området i mån av tilldelade resurser

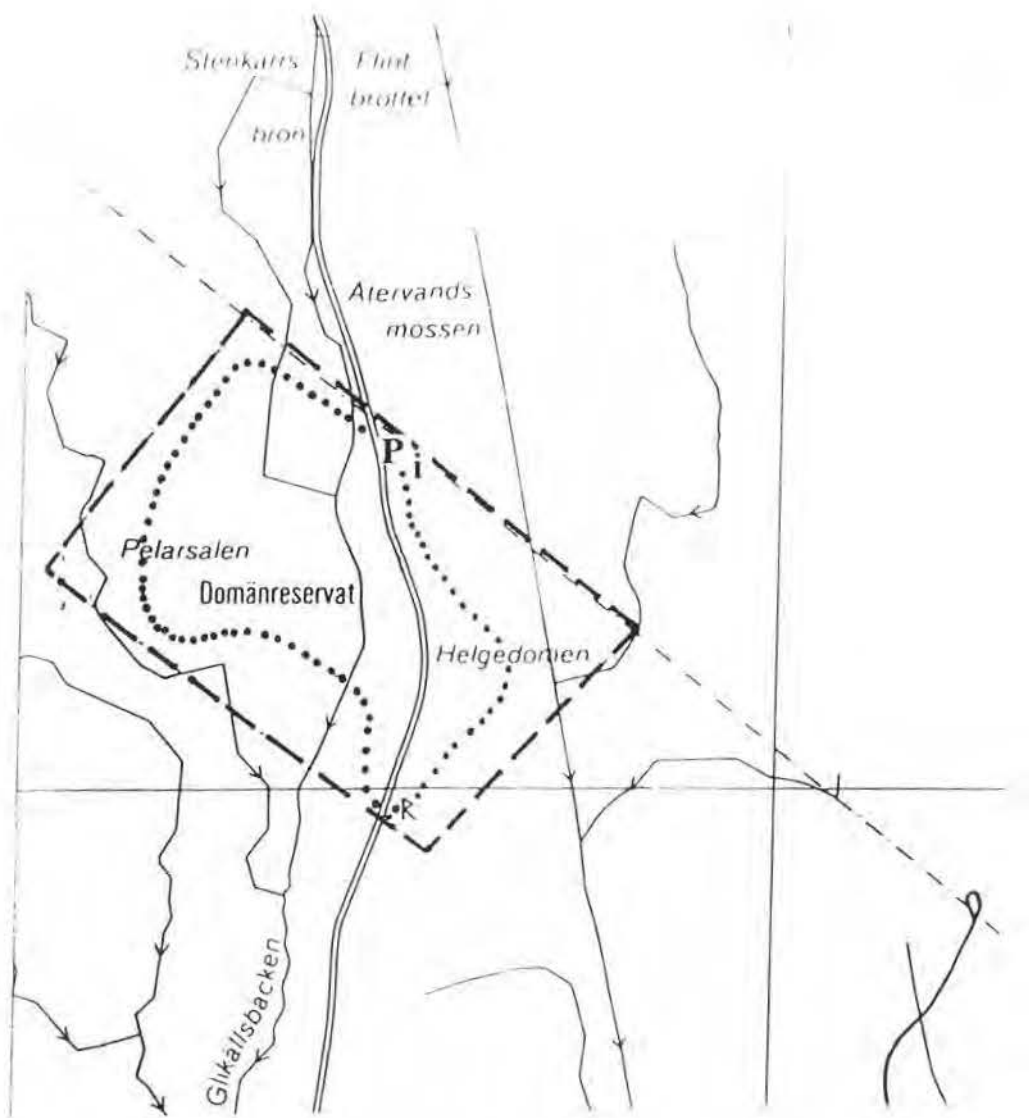
4. TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Skötselinsatserna består av årlig tillsyn, underhåll av stigar i form av rensning samt av spångning av myrmarker och över diken. Årskostnad ca 5000 kronor.

Iordningställande av stig med spångningsarbeten, gränsmarkering och uppsättande av informationstavlor inklusive materialkostnader c:a 30 000 kronor.

Naturreservatet Helgedomen

KARTA TILL SKÖTSELPLAN

Skala 1:10 000

- Reservatavgränsning
- i Upplysningstavla
- P Parkering
- Stig